

Įstatymas paskelbtas: Žin., 1994, Nr.30-530
Neoficialus įstatymo tekstas

LIETUVOS RESPUBLIKOS A K C I Z Ų ĮSTATYMAS

1994 m. balandžio 12 d. Nr.I-429
Vilnius

*Nauja įstatymo redakcija nuo 1998 m. sausio 1 d.:
Nr. [VIII-556](#), 97.12.09, Žin., 1997, Nr.117-2996 (97.12.24)*

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas reglamentuoja kai kurių prekių apmokestinimą akcizais.

2 straipsnis. Akcizų mokėtojai

1. Akcizus į biudžetą moka šio įstatymo 3 straipsnyje išvardytų prekių gamintojai ir importuotojai - juridiniai ir fiziniai asmenys bei juridinio asmens teisių neturinčios įmonės. Laisvosiose ekonominėse zonose zonų įmonės akcizų nemoka.

2. Už naftos produktus, pagamintus akcinėje bendrovėje "Mažeikių nafta", nesvarbu, iš kieno naftos šie produktai pagaminti, akcizus apskaičiuoja, surenka ir moka akcinė bendrovė "Mažeikių nafta".

3 straipsnis. Akcizų objektas

1. Akcizų objektas yra šios prekės:

- 1) nedenatūruotas etilo alkoholis ir alkoholiniai gėrimai, įskaitant alų;
- 2) rūkomasis tabakas ir tabako gaminiai;
- 3) kava, šokoladas, maisto produktai su kakava;
- 4) bižuterija, aukso ir sidabro dirbiniai, išskyrus dirbtinę bižuteriją ir monetas;
- 5) variklių benzinas, žibalas, kuras reaktyviniams varikliams, gazolis (dyzelinis kuras), skystasis krosnių kuras;
- 6) prabangūs lengvieji automobiliai;
- 7) elektros energija;
- 8) erotinio ir smurtinio pobūdžio spaudiniai;
- 9) visų rūšių tepalai;
- 10) cukrus, įskaitant cukrų, esantį produktuose (pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą sąrašą);
- 11) parfumerijos, kosmetikos ir tualetiniai preparatai, kurių sudėtyje yra etilo alkoholio.

2. Importuojamos prekės, kaip akcizų objektas, yra šio straipsnio 1 dalyje nurodytos ne Lietuvos prekės, dėl kurių pagal Lietuvos Respublikos muitinės kodeksą (toliau - Muitinės kodeksas) atsiranda importo skola muitinei.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-901](#), 98.10.20, Žin., 1998, Nr.96-2657 (98.11.04)

4 straipsnis. Apmokestinamoji vertė

Apmokestinamąją vertę sudaro:

- 1) Lietuvos Respublikoje pagamintų prekių - prekių pardavimo kaina be akcizo ir pridėtinės vertės mokesčio;

2) importuojamų prekių - prekių muitinės vertės ir maito suma. Importuojamų prekių muitinė vertė apskaičiuojama Muitinės kodekso nustatyta tvarka.

5 straipsnis. Apmokestinamoji apyvarta

1. Akcizai apskaičiuojami už šio įstatymo 3 straipsnyje išvardytas prekes:
 - 1) iš gatavos produkcijos sandėlio perduotas kitam juridiniam ar fiziniam asmeniui arba juridinio asmens teisių neturinčiai įmonei, kuriems pagal išrašytus prekių perdavimo dokumentus perleidžiama teisė tomis prekėmis disponuoti. Šiuose dokumentuose turi būti Buhalterinės apskaitos pagrindų įstatymo 10 straipsnyje nurodyti privalomi rekvizitai;
 - 2) importuojamas - Muitinės kodekso nustatytais atvejais, kai atsiranda skola muitinei.
2. Akcizai yra prekių kainos elementas ir sąskaitose-faktūrose bei mokėjimo dokumentuose nenurodomi.

6 straipsnis. Akcizų netaikymo atvejai

1. Akcizais neapmokestinama:
 - 1) kaip labdara įvežamos prekės;
 - 2) fizinių asmenų (keleivių) įvežamos prekės, jeigu jų įvežama ne daugiau kaip Vyriausybės leista jiems įvežti be importo mokesčių;
 - 3) prekės, įvežamos užsienio šalių diplomatinių ir konsulinių atstovybių, taip pat tarptautinių organizacijų oficialiai misijos veiklai, jeigu šių tarptautinių organizacijų sutartyse su Lietuvos Respublika numatyta neimti akcizų;
 - 4) į Lietuvos Respublikos muitų teritoriją atsiunčiamos pašto siuntos, kurių svoris ne didesnis kaip 31,5 kilogramo, o vertė ne didesnė kaip 400 litų;
 - 5) importuojamos prekės, kurios pagal Muitinės kodeksą neapmokestinamos importo mokesčiais;
 - 6) neišpilstyti alkoholiniai gėrimai ir jų žaliava, jeigu juos alkoholiniams gėrimams gaminti importuoja įmonės, turinčios teisę gaminti šiuos gėrimus;
 - 7) eksportuotos prekės;
 - 8) importuojamos prekės, jei jos atleidžiamos nuo importo muitų pagal Lietuvos Respublikos muitų tarifų įstatymą.
2. Be to, akcizai netaikomas, kai etilo alkoholis parduodamas:
 - 1) Lietuvos Respublikos įmonėms degtinei, likerui, trauktinėms, vynui, midui, actui gaminti;
 - 2) farmacijos įmonėms ir sveikatos priežiūros įstaigoms medicinos ir farmacijos reikmėms; veterinarinių vaistų gamybos įmonėms veterinarinių vaistų gamybai ir veterinarinės tiekimo įmonėms veterinarinės reikmės.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-626](#), 98.02.17, Žin., 1998, Nr.25-629 (98.03.13), įsigalioja nuo 1998.07.01

7 straipsnis. Akcizų grąžinimas arba atsisakymas juos išieškoti

1. Už importuojamas prekes sumokėti akcizai grąžinami Muitinės kodekso nustatytais atvejais.
2. Atsisakoma išieškoti akcizus už importuojamas prekes Muitinės kodekso nustatytais atvejais.
3. Lietuvos Respublikos įmonių sumokėtas akcizai už cukrų, sunaudotą Lietuvos Respublikos Vyriausybės sąraše nurodytiems produktams gaminti (kaip žaliavą), įskaitomas apskaičiuojant akcizą už cukrų, esantį produktuose, kurie nurodyti Vyriausybės sąraše, arba grąžinamas. Akcizo įskaitymo ir grąžinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:

8 straipsnis. Mokestinis laikotarpis

Akcizų (išskyrus importuojamų prekių akcizus) mokestinis laikotarpis yra kalendorinis mėnuo, kuriam pasibaigus mokėtojai iki kito mėnesio 15 dienos privalo teritorinei valstybinei mokesčių inspekcijai pateikti akcizų apyskaitą.

9 straipsnis. Akcizų mokėjimo tvarka

1. Už savos gamybos prekes akcizai turi būti sumokėti į biudžetą iki kito mėnesio 30 dienos.

2. Mokėtojai, kurių praėjusio pusmečio vidutinė mėnesinė akcizų suma buvo didesnė kaip 50 tūkst. litų, akcizus moka:

- 1) iki mėnesio 30 dienos - už mėnesio pirmąjį dešimtadienį;
- 2) iki kito mėnesio 10 dienos - už mėnesio antrąjį dešimtadienį;
- 3) iki kito mėnesio 20 dienos - už likusią mėnesio dalį.

3. Už importuojamas prekes akcizai mokami į biudžetą Vyriausybės nustatyta tvarka.

4. Už Lietuvos Respublikoje pagamintus ir įvežamus alkoholinius gėrimus, tabako gaminius bei naftos produktus Vyriausybė gali nustatyti kitokią akcizų apskaičiavimo ir mokėjimo į biudžetą tvarką bei terminus.

10 straipsnis. Akcizų išieškojimas

1. Akcizų už prekes (išskyrus importuojamas) mokėjimą kontroliuoja teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos, kurios akcizų nepriemokas, delspinigius ir Mokesčių administravimo įstatymo nustatytas baudas išieško Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

2. Akcizų už importuojamas prekes mokėjimą kontroliuoja teritorinės muitinės, kurios akcizų nepriemokas ir delspinigius išieško Muitinės kodekso nustatyta tvarka už einamuosius ir penkerius praėjusius metus.

11 straipsnis. Nepagrįstai sumokėtų (išieškotų) akcizų grąžinimas

Prašymas grąžinti nepagrįstai sumokėtus (išieškotus) akcizus gali būti pateiktas per dvejus metus nuo akcizo sumokėjimo (išieškojimo) dienos. Nepagrįstai sumokėtas (išieškotas) akcizų sumas (įskaitant teritorinių muitinių teikimais pripažintas grąžintinomis importo akcizų sumas) grąžina teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

12 straipsnis. Sankcijos už įstatymų pažeidimus

1. Jeigu nustatytu laiku nesumokami akcizai, imami delspinigiai, kurie skaičiuojami Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka. Jeigu mokėtojas nepateikė akcizų apyskaitos arba pateiktoje akcizų apyskaitoje akcizus sumažino, teritorinės valstybinės mokesčių inspekcijos taiko baudas Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

2. Jeigu nesilaikoma Muitinės kodekso nustatytos muitinės sankcionuotų veiksmų atlikimo tvarkos ir dėl to atsiranda importo skola muitinei, delspinigiai pradedami skaičiuoti nuo importo skolos muitinei atsiradimo dienos.

13 straipsnis. Baigiamosios nuostatos

1. Vyriausybė nustato:

1) akcizų apskaičiavimo ir mokėjimo tvarką;

2) akcizais apmokestinamų prekių sąrašą pagal nustatytą prekių aprašymo ir kodavimo sistemą bei akcizų tarifus;

3) automobilių priskyrimo prabangiems lengviesiems automobiliams tvarką.
2. Vadovaudamasi šio įstatymo 3 straipsniu, konkrečias akcizais apmokestinamas prekes ir tarifus iki 1999 m. sausio 1 d. nustato Vyriausybė. Nuo 1999 metų konkrečias akcizais apmokestinamas prekes ir tarifus tvirtina Seimas.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [I-767](#), 95.01.24, Žin., 1995, Nr. 12-260 (95.02.08)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO PAPILDYMO

Pakeitimai: 01. Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [I-993](#), 95.07.03, Žin., 1995, Nr. 59-1469 (95.07.19)

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [I-905](#), 95.05.30, Žin., 1995, Nr. 49-1179 (95.06.14)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO

3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [I-1084](#), 95.11.07, Žin., 1995, Nr. 94-2087 (95.11.17)
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO PAPILDYMO

4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [I-1250](#), 96.03.28, Žin., 1996, Nr. 35-857 (96.04.19)
LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [I-1307](#), 96.04.30, Žin., 1996, Nr. 46-1102 (96.05.17)
LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO 8-1, 8-2, 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja nuo 1996 metų liepos 1 dienos.

6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-51](#), 96.12.23, Žin., 1996, Nr. 126-2941 (96.12.31)
LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-125](#), 97.02.25, Žin., 1997, Nr. 20-447 (97.03.07)
LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-556](#), 97.12.09, Žin., 1997, Nr.117-2996 (97.12.24)
LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Nauja įstatymo redakcija nuo 1998 m. sausio 1 d.

9.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-626](#), 98.02.17, Žin., 1998, Nr.25-629 (98.03.13)
AKCIZŲ ĮSTATYMO 6 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja nuo 1998 m. liepos 1 d.

10.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-901](#), 98.10.20, Žin., 1998, Nr.96-2657 (98.11.04)
AKCIZŲ ĮSTATYMO 3 IR 7 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

Redagavo: Aušrinė Trapinskienė (2000.08.17)